До реєстр. № 15406

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення зміни до статті 48 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» щодо запрошення на засідання комітету Верховної Ради України», внесений народними депутатами України – членами Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченком С.В., Культенком А.В., Євтушком С.М., Папієвим М.М., Гринчук О.А., Кострійчуком С.В., Загороднім Ю.І., Приходько Н.І. (реєстр. № 15406 від 14.07.2026)

Комітет на засіданні 23 листопада 2026 року (протокол № 279) розглянув, згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 16 липня 2026 року (електронна картка документа (2287807), проект Закону України «Про внесення зміни до статті 48 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» щодо запрошення на засідання комітету Верховної Ради України», внесений народними депутатами України – членами Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченком С.В., Культенком А.В., Євтушком С.М., Папієвим М.М., Гринчук О.А., Кострійчуком С.В., Загороднім Ю.І., Приходько Н.І. (реєстр. № 15406 від 14.07.2026), висновки Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу від 16 вересня 2026 року (електронна картка документа (2340275), Комітету з питань бюджету від 24 вересня 2026 року (електронна картка документа (2346993) та Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України (від 21 вересня 2026 року № 16/03-2026/223097 (2346332).

Попередньо Комітет розглядав вказаний законопроект (реєстр. 15406) та ухвалив висновок щодо доцільності його включення до порядку денного сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (засідання Комітету від 17 серпня 2026 року протокол № 270).

Згідно з Постановою Верховної Ради України «Про порядок денний шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 01.09.2026 № 4958-IX проект Закону (реєстр. № 15406) включено до розділу II додатку 1 Постанови як питання, що доручається Комітету підготувати і доопрацювати для розгляду на сесії.

Метою поданого проекту Закону України (реєстр. № 15406) є врегулювання положень Закону України «Про комітети Верховної Ради України» щодо обов'язку головного комітету Верховної Ради України запрошувати на засідання головного комітету під час розгляду пропозицій, поправок до законопроекту, що готується до другого (повторного другого), третього (повторного третього) читань народного депутата України - ініціатора внесення пропозицій, поправок чи представника суб'єкта права законодавчої ініціативи, шляхом внесення зміни до частини третьої статті 48 цього Закону, а саме частину третю викласти в такій редакції:

«3. На засідання комітетів з питань, віднесених до предметів їх відання, для попереднього розгляду законопроектів, проектів інших актів запрошуються ініціатори внесення таких законопроектів, проектів інших актів, суб'єкти лобіювання, які подали аналітичні матеріали до таких законопроектів, а також можуть бути запрошені автори таких законопроектів, науковці, консультанти, експерти, фахівці та інші особи.

На засідання комітету під час розгляду пропозицій, поправок до законопроекту, який готується до другого (повторного другого), третього (повторного третього) читань, щодо якого комітет визначено головним, запрошується народний депутат України – ініціатор внесення таких пропозицій, поправок чи представник суб'єкта права законодавчої ініціативи».

По суті правового змісту законопроекту Комітет зазначив таке.

Згідно з частиною п'ятою статті 83 Конституції України порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України.

Своєю чергою, Регламент Верховної Ради України встановлює порядок підготовки і проведення сесій Верховної Ради України, її засідань, формування державних органів, визначає законодавчу процедуру, процедуру розгляду інших питань, віднесених до її повноважень, та порядок здійснення контрольних функцій Верховної Ради України. Особливості здійснення контрольних функцій Верховної Ради України у сферах національної безпеки і оборони визначаються Законом України «Про національну безпеку України» (частини другої статті 1 Регламенту Верховної Ради України).

Законопроект, внесений з дотриманням вимог статей 90, 91 Регламенту Верховної Ради України, реєструється в Апараті Верховної Ради України в день його внесення, а у випадку внесення у неробочий час - не пізніше наступного робочого дня. Пропозиції, поправки, висновки до законопроектів подаються до Апарату Верховної Ради України або безпосередньо до комітету чи до тимчасової спеціальної комісії, які визначені головними з відповідних законопроектів, в електронній формі (частини перша, третя статті 92 Регламенту Верховної Ради України).

Частинами третьою та четвертою статті 90 Регламенту Верховної Ради України передбачено, що якщо законопроект, проект іншого акта ініційовано кількома народними депутатами України, ініціатором його внесення вважається народний депутат України, прізвище (підпис) якого на ньому зазначено першим. У разі якщо зазначений народний депутат України відкликає свій підпис, ініціатором вважається той, чиє прізвище є наступним. Ініціатор внесення чи

представник суб'єкта права законодавчої ініціативи має право на доповідь законопроекту, проекту іншого акта на пленарному засіданні Верховної Ради України та на засіданні головного комітету чи тимчасової спеціальної комісії з цього питання.

Попередній розгляд законопроекту, проекту іншого акта, згідно з частиною третьою статті 93 Регламенту Верховної Ради України, передбачає розгляд законопроекту, проекту іншого акта головним комітетом не пізніш як у тридцятиденний строк і ухвалення висновку щодо доцільності включення його до порядку денного сесії Верховної Ради України.

Разом з цим, частиною шостою статті 93 Регламенту Верховної Ради України визначено, що для попереднього розгляду законопроекту, проекту іншого акта на засідання головного комітету запрошується ініціатор внесення законопроекту чи представник суб'єкта права законодавчої ініціативи, а в разі необхідності - представники Кабінету Міністрів України, міністерств, інших державних органів, об'єднань громадян, а також експерти, фахівці та інші особи.

Організація, повноваження та порядок діяльності комітетів Верховної Ради України визначаються Конституцією України, законами України «Про комітети Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України», Регламентом Верховної Ради України, іншими законами України та постановами Верховної Ради України.

Відповідно до статті 11 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» комітети здійснюють, зокрема законопроектну функцію.

Участь у засіданнях комітетів Верховної Ради України запрошених осіб визначено положеннями статті 48 Закону України «Про комітети Верховної Ради України». Частинами третьою та четвертою вказаної статті Закону України «Про комітети Верховної Ради України» передбачено, що для розгляду на засіданнях комітетів питань, віднесених до предметів їх відання, можуть бути запрошені автори та ініціатори внесених законопроектів, науковці, консультанти і експерти, фахівці-практики та інші особи. Комітети зобов'язані не пізніш як за три дні до дня проведення засідання повідомити в письмовій формі керівників державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, об'єднань громадян, присутність представників яких на засіданні визнана необхідною, а також авторів законопроектів про час і місце засідання та перелік питань, що розглядатимуться на ньому.

Комітет зазначив, що народний депутат України, відповідно до положень частин першої та другої статті 10 Закону України «Про статус народного депутата України», може брати участь у роботі будь-якого органу Верховної Ради України з правом дорадчого голосу, якщо інше не передбачено законом та реалізує на засіданнях Верховної Ради України та в роботі її органів надані йому права відповідно до Конституції України, цього та інших законів України. При цьому, порядок здійснення повноважень народних депутатів в органах Верховної Ради України визначається Конституцією України, Законом України «Про статус народного депутата України» та іншими законами України (частина третя статті 14 зазначеного Закону).

Враховуючи положення статті 48 Закону, статті 93 Регламенту Верховної Ради України, частин першої, другої статті 10, частини третьої статті 14 Закону

України «Про статус народного депутата України», вбачається, що народний депутат України має право ухвального голосу щодо всіх питань, що розглядаються на засіданнях Верховної Ради України та її органів, до складу яких його обрано, а також народний депутат України може брати участь у роботі будь-якого органу Верхової Ради України з правом дорадчого голосу.

Отже, наведені положення Регламенту Верховної Ради України та Закону України «Про комітети Верховної Ради України» не передбачають запрошення на засідання комітету суб'єктів права законодавчої ініціативи, які внесли пропозиції чи поправки до законопроекту, що готується до другого (повторного другого), третього (повторно третього) читань.

Разом з цим склалася позитивна практика запрошення на засідання головного комітету Верховної Ради України під час розгляду пропозицій, поправок до законопроекту, який готується до другого читання ініціаторів внесення пропозицій, поправок із застосуванням положень частини третьої статті 90 Регламенту Верховної Ради України, а саме – народного депутата України, прізвище (підпис) якого зазначено першим.

Відтак, внесення змін до статті 48 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» щодо запрошення на засідання комітету Верховної Ради України» (реєстр. № 15406) дозволить законодавчо визначити обов'язок головного комітету Верховної Ради України запрошувати на засідання комітету під час розгляду пропозицій, поправок до законопроекту, що готується до другого (повторного другого), третього (повторно третього) читань народного депутата України - ініціатора внесення таких пропозицій, поправок чи представника суб'єкта права законодавчої ініціативи.

На законопроект (реєстр. № 15406), відповідно до частин першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України надали висновки інші комітети Верховної Ради України.

У висновку Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу зазначено, що Комітет визнав положення законопроекту (реєстр. № 15406) «такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції».

Згідно з висновком Комітету з питань бюджету «законопроект за реєстр. № 15406 не матиме впливу на показники бюджету. У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством».

У висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України на законопроект (реєстр. № 15406) зазначено, що «Запропонований підхід виглядає достатньо обґрунтованим, адже забезпечує додаткові гарантії реалізації права законодавчої ініціативи для суб'єктів цього права. При цьому, цей підхід кореспондується зі змістом ч. 6 ст. 93 Регламенту Верховної Ради України, де встановлено, що для попереднього розгляду законопроекту, проекту іншого акта на засідання головного комітету запрошується ініціатор внесення законопроекту чи представник суб'єкта права законодавчої ініціативи, а в разі необхідності – представники Кабінету Міністрів України, міністерств, інших державних органів, об'єднань громадян, а також експерти, фахівці та інші особи… Крім того, варто враховувати, що нові підходи до розгляду

законопроектів у комітетах з участю ініціаторів проектів актів та суб'єктів лобіювання призводитимуть до суттєвого збільшення тривалості їх засідань та зменшення кількості законопроектів, які комітети зможуть розглядати на одному засіданні, тобто, по суті, до уповільнення законодавчого процесу на відповідних стадіях підготовки законопроектів. Тому вбачається необхідність одночасно із запропонованими новелами проекту закріплення також правил щодо зрівноважування механізму реалізації прав відповідних суб'єктів на участь у засіданні парламентських комітетів та спроможності комітетів забезпечити відповідну участь».

Виходячи з вищевикладеного, керуючись положеннями пунктів 2, 3, 4 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», статті 108, частини першої статті 111, пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив висновок на проект Закону України «Про внесення зміни до статті 48 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» щодо запрошення на засідання комітету Верховної Ради України», внесений народними депутатами України – членами Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченком С.В., Культенком А.В., Євтушком С.М., Папієвим М.М., Гринчук О.А., Кострійчуком С.В., Загороднім Ю.І., Приходько Н.І. (реєстр. № 15406 від 14.07.2026), та рекомендує Верховній Раді України за результатами розгляду законопроекту в першому читанні прийняти його за основу з дорученням Комітету підготувати законопроект до другого читання.

Проект Постанови Верховної Ради України додається.

Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначено голову Комітету.

Голова Комітету **С.В.КАЛЬЧЕНКО**

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Кальченко Сергій Віталійович
Сертифікат: 3C080BB109AB2598040000002A093100E1EBF800
Дійсний до: 18.11.2028 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-28/03-2026/278495 від 23.11.2026
2404643